

Előfizetési díj:
 Egész évre . . . 10 K — f.
 Fél évre . . . . . 5 K — f.
 Negyed évre . . . 2 K 50 f.
 Egyes szám ára 20 fillér.

Hirdetmények:
 3 hasábos petsor egyszer
 18 fillér, többszöri hirde-
 tésnél 14 fillér.

ZALAMEGYE

A lap
 szellemi részét illető közle-
 mények a szerkesztőséghez
 (Wlassics-utca 25. sz.), az
 anyagi részét illető közle-
 mények pedig a kiadóhiva-
 talhoz (Újváros-utca 25. sz.)
 küldendők.

Kéziratokat
 nem küldünk vissza.

ZALAVÁRMEGYEI HIRLAP

politikai, társadalmi, közművelődési és gazdasági hetilap.

Megjelenik minden vasárnap reggel.

A nőnevelésről.

Az állam és társadalom alapja a család, amelyben az ember betölti rendeltetését s a teremtőtől kapott szellemi és phisikai erőit örökségül hagyja utódainak.

Ahol felbomlik a családi élet, ahol nincs a családi köteléknek erkölcsi tartalma, ott előbb vagy utóbb felbomlik a társadalom, elernyednek az erők és visszaesik erkölcsi-
 leg, szellemileg és phisikailag az ember.

Amit a tudomány, fegyver, erő és akarat alkotott, megsemmisül, szertezüllik, ha az ember elrugja lábai alól azt az erkölcsi alapot, amelyen a család felépül; amelynek lényege nem az együttélés, hanem az utódok nevelése és az ember lelkében lakó nemes ösztönök életrekeltése, ápolása, erősítése.

A történelem lapjaira hatalmas világbirodalmak pusztulása van felírva s a pusztulás előjele mindig ott lappang az erkölcsök lazulásában, amely a család kebelében kezdődött.

A család középpontja a nő, az anya. Mihelyt az alapjában megromlott társadalom a nőket nem vette körül avval a tisztelettel és védelemmel, amely az anyát megilleti, mihelyt azokban csak vágyak eszközét és nem egyenlő rangú társát kereste: elkezdődött a degeneráció.

A természet az embert az anya védelmére és gondozására utalja s az anyák kezében van az utódok sorsa; testi és lelki épsége; ők erősíthetik meg azt a fundamentumot, a melyen a férfi munkaereje nő, lelke megerősödik, törekvései nemesek és önzetlenek lesznek. A nőkre, az anyákra az emberiség rendeltetésének betöltésében nagy és magasztos hivatás hárult, de ennek a hivatásnak betöltéséhez olyan lelki tulajdonságokra van szükségük, amelyeket ápolni kell már a kora gyermekévek alatt, hogy öntudatosan járassák végig az élet utjait.

A modern világfelfogás előkelő helyet biztosít a nőnek a társadalmi és családi életben; elismeri és tiszteli egyenlő jogait; védi és oltalmazza, de sokszor a gyermekleányt nem neveli úgy, hogy az nagy feladatát mint családanya betölthesse.

Egyik legfontosabb szociális kérdés a nőnevelés, amelynek mostani formája, be-
 rendezése sehogyan sem felel meg azoknak

a feladatoknak, amelyek a nőkre az életben várnak.

Az alsóbb osztályok gyermekeiről ne is szóljunk, mert itt az öntudatos, erkölcsi nevelés teljesen hiányzik s a nép erkölcsi élete tisztán vezetőik kezébe van letéve, vagy hagyományokon alapszik.

Az állam és társadalom fenntartó eleme a középosztály. Ennek kell első sorban a családi élet tisztasága felett örködni, amint ezt évszázadokon keresztül meg is tette s ma is legszorosabb és legideálisabb a középosztály tagjainak családi kapcsolata.

Ebben a családi kapcsolatban van az anyának a legnehezebb munkaköre. Az alsóbb néprétegekben az anyák csak gyermekeik phisikai szükségleteivel, táplálásával, primitív ruházatával törődnek; szellemi és erkölcsi fejlődésük nem okoz gondot; a felsőknél a phisikai élet gondjai nem léteznek; a középosztály asszonyainak ellenben minden gond osztályrészükül jutott. A gyermekek phisikai és szellemi életének ők a legelső őrői, irányítói, mert a férjet a kenyérkereset munkája elvonja a családtól.

Ki állíthatná azt, hogy a középosztály leányainak nevelése megfelel ezeknek a feladatoknak és az élet szigorú követelményeinek?

Bizony a mi asszonyaink sorsa legelső sorban lemondás s részük csak olyan ideális örömeiben van, amelyeknek megbecsüléséhez nem elég a divat ismerése, sem a zongora, sem a társaság tónusában való tökéletes jártasság. Ehez olyan lelkület kell, amelyet teljesen betölt a rendeltetés magasztos érzése, a szeretet s a saját méltóságának tudata, büszkesége.

Vajjon hozzáedzik e a lemondáshoz a középosztály leányait? Nem több e lelkükben a hivalkodás, mint a kötelességérzet és olyan reményeket táplál e a nevelési rendszer, amelyeket valóra válthat az élet, hogy megelégedés és boldogság járjon a nyomukban; vagy olyan vágyaknak lesz a forrása, amelyeknek a vége mindig kiábrándulás, csalódás, elégedetlenség, elkeseredés?

A nevelés mai módja nagyon alkalmas arra, hogy az igényeket fokozza, ezeket az igényeket azután egy korlátolt anyagi eszközökkel rendelkező férfi alig képes kielé-

gíteni. Itt kezdődik azután az étellel való meghasonlás, amelynek a család látja kárát.

Köztapasztalat az, hogy a leányokat nem szoktatják munkára.

A munka a férfi sorsa, de munka nélkül nem fejlődik ki a kötelességérzet s enélkül nincs nyugodt élet. Ezért kell munkához szoknia a serdülő leánynak.

Másik sarkalatos hibája a nevelésnek az, hogy egyrésztől nagyon korán megismerik a leányok a világot, a társaságot, másrésztől megtagadják tőlük a legkisebb önállóságot. Nem edzik a lelket, nem ösztönzik a szellemet öntudatos, önálló működésre. Ezért az élet megpróbáltatásai között kétségbe esnek s azok a régi matronák, akik fiaikra akkor tekintettek igaz büszkeséggel, mikor a legnagyobb veszélyek között küzdöttek az étellel, kihaltak, eltűntek.

A társaság követelményei ugyyszólván életcélá lesznek a leányok előtt s csak azokat a képességeket respektálják, amelyek a társaság tetszésének megnyerésére alkalmasak; szív, férfijellem, tehetség megismerésére, méltánylására képességgel és akarattal nem is bírnak.

Hogy a mi leányaink mily kevés önállósághoz vannak szoktatva, azt szemléltetővé teszik az angol hölgyek, akiknek semmi szükségük sincs a gar des dames rendszerre. És sehol a világon nem oly tiszta, nem oly meleg a családi élet, mint Angliában; sehol sincs a nőnek olyan tisztelt állása, mit ott. Ismerik kötelességeiket, hivatásukat s míg a társas érintkezésben vidámak, modorosak, lekötelezők, a családi élet kötelmeinek teljesítésében komolyak, öntudatosak; kitűnő anyák és élettársak.

A nőnevelés hibája nálunk az is, hogy sok olyan dologra megtanítták leányainkat, amire szükségük nincs; azokat pedig, amikre az életben szükségük lesz, a saját kárukon kell megtanulniok. Általában véve senki sem akar a nevelés irányának megállapítása alkalmával anyagi körülményeivel és társadalmi helyzetével számolni.

Bármely szerény középosztálybeli család leánya tizenhét éves koráig megtanul zongorázni, valamit német- és francia nyelven beszélni, festeni és mindezt tömörked pénz áldozat és fáradság árán megtanulja azért,

hogy néhány év alatt elfelejtse. A zongora beporosodik, a palettán port mernek a gyermekek s francia könyvnek, vagy folyóiratnak színe világát sem látja.

Feltétlenül szép dolog, szükséges is, hogy a zenét, nyelveket kultiválják — azok a nők, akik az életben ezeknek hasznát is vehetik, de legtöbbször bizony mindezeknél többet érne egy kis alapos tudás, magyar orthographia, a magyar irodalom, történelem, földrajz valamelyes ismerete és egy csomó gyakorlati érzék.

Csak hogy ezeket az ausztria zárdákban nem tanítják. Fájdalom, a mi nőnevelő intézeteink, amelyek berendezés, modor, és nevelési rend tekintetében a legmagasabb színvonalon állanak, legtöbbszörre osztrák mintákra vannak berendezve. Gyermekeinek gondozását, erkölcsiségét nyugodtan bizhatjuk rájuk minden szülő, de miután kijelentik, hogy kisasszonyokat nevelnek s nagyon kevés veszi fel programjába azt, hogy jó háziasszonyokat, derék anyákat akar képezni, az életre kiható nevelési rendszert senki se keressen ezekben az elegáns internátusokban.

De hiába keressük azt a nyilvános leányiskolákban is. Ott csak tanítanak.

A leányok nevelése tehát teljesen az anyákra van bízva; tőlük függ nemcsak saját gyermekük életének boldogsága, hanem talán annak a már fontos sociális kérdésnek a megoldása is, hogy a középosztály férfiai ne féljenek többé a család-alapítástól. Az aggregációk veszedelmesen szaporodnak s ez összefüggésben áll azokkal a túlzott igényekkel, amelyeket a nők — nevelésük alapján — a férfakkal szemben támasztanak.

Munkásság, szerénység, lélekben való igazi műveltség, jó szív, öntudatos gondolkodás és valamivel több gyakorlati érzék legyenek a nőnevelés sarkpontjai

abban az osztályban, amelynek legnehezebb a helyzete, de legnemesebb a hivatása: fenntartani az erkölcsöket, tiszteletet szerezni a munkának és terjeszteni a műveltséget.

Parasztgazdaság.

Örömmel és büszkeséggel szoktuk emlegetni, hogy a magyar parasztnak az értelmisége magasan felette áll sok európai kultúrnemzet parasztja értelmi színvonalának. A magyar paraszt gyakran meglepő éles felfogást tanusít; a vele való érintkezés, ha valaki érti a módját s a paraszt ember gondolkodás módját, nem terhes; tanulmányossága ismeretes; humora bámulatos.

A bíró előtt, a vásárban, politikában szinte furfangos; érdekét gyorsan felismeri és éles elmével meg is tudja védelmezni. Szívesen gyűjt ismereteket, ha könnyen jut hozzá; szeret olvasni; érdeklődik a szónoklatokat; a jog iránt van érdeke s a maga igazsága mellett makacsul tud küzdeni.

Azt sem lehet már szemére vetni, hogy nem dolgozik szívesen és kitartással; a könyelműség sem általános hibája a magyar parasztságnak; erkölcsisége se áll alantabb fokon, mint más nemzetek parasztjé.

A magyar paraszt azonban a földművelésben, ami ugyszólván kizárólagos foglalkozása, mégis nagyon hátra van a külföldi földnépe mögött.

Földjének megmunkálásában nem szeret eltérni őseinek kezdetleges szokásaitól; tapasztalatait nem értékesíti, példák nem igen hatnak rá; ami új, attól idegenkedik, még akkor is, ha annak haszna nyilvánvaló lesz előtte.

A paraszti birtok művelési módja, jövedelmezősége nagy átlagban rég idő óta nem sokat haladt előre; vagy legalább is nem annyit, hogy a gazdasági élet követelményeivel a haladás arányban állana.

Amit haladt is, arra nem saját akarata és érdeke, hanem a változott viszonyok kényszerítették. Nincs egyetlen ágazata a gazdaságnak, amelyet a magyar paraszt tökélyig fejlesztett volna; a munka módjában, eszközei megválogatásában konzervatív, szinte esőkönyös.

A földműves magyar paraszt a szokásos, kezdetleges szemtermelésen és baromtenyésztésen kívül a gazdálkodás egyéb jövedelmező ágait alig kultiválja, még akkor sem, ha viszonyai arra ugyszólván ráutalják. Ahol a szőlőművelés a népnek nem kizárólagos foglalkozása, ott a parasztszőlők állapota, művelési módja minden kritikán alul áll. A metszésen és kapáláson kívül más munkát alig ismer; a fajok megválasztására, azoknak tulajdoságuk szerint való

ápolására, termésének férgék, paraziták, gombák ellen való védelmezésére alig lehet szorítani. A baromfityénysztést nem is tartja gazdasági foglalkozásnak, érzésben jót és értékeset nem is produkál; gyümölcsöt selejteset termel s ha fát ültet is, azt ápolni, gondozni nem tudja; iparnövények termeléséről magyar községekben szó sincs.

A parasztagazdaság javítása, jövedelmezőségének fokozása, állattenyésztésének nemesítése pedig már régi törekvésük az intelligens magyar gazdáknak. Nemcsak a vidékei gazdasági egyesületek, hanem a kormányok és a törvényhozás is folytonos igyekezettel azon vannak, hogy a parasztagazdaság haladjon, hagyományos szegénységéből kiemelkedjék, fogjon rajta valamelyest a gazdasági tudomány.

De bizony kevés ez eddig elért eredmény. Talán csak annyi, amennyit a törvényes intézmények szükségképpen megteremtettek. Az állami méntelepek, a lótenyésztésnek törvény és szabályrendeletek által való irányítása itt-ott sokat lendítettek, de azért a parasztság lótenyésztése maig is nyomoruságos állapotban van. Ugyanez áll, bár nem ily mérvben, a szarvasmarhára és a sertésre is. Még sok helyen a régi rosz fajok dominálnak; jót, értékeset csak egyes vidékeken s oly községekben találunk, ahol a jobb fajok tenyésztése régebb keletű, még többnyire a jobbágy korból való, midőn egy két jóakaró földesur a jobbágyi állatokat jobbágyaira ugyszólván rákényszerítette.

Mióta Darányi a földművelési miniszter, azóta a parasztagazdaság emelésére irányított munka hatványozott mértékben folyik. Főképpen sok történik a gazdasági oktatás terén. A vándortanítók sűrűn járják a községeket s azt az eredményt mér elérték, hogy ott, ahol a nép vezetői megértik a változott viszonyok követelményeit, legalább hallgatóságuk van. Az elméleti és gyakorlati oktatás főképpen a szőlőművelés terén mutat fel sikert, mert magát a munkát lehet szemléltető oktatás keretében megmutatni. A szemtermelés és állattenyésztés újabb és helyesebb módszereinek oktatása már ily előadások kapcsán nehezebb, miért az elméleti oktatásnak kevesebb is a látatja a nép gazdaságában. Talán mégis van haszna, ha a paraszt konzervativizmusán és az újításoktól való óstonszerű idegenkedésén sok hasznos ismeretnek a gyakorlatba való átvitele megakad is, az előadásokból mégis tanul, az értelmes nép ismereteket gyűjt, amelyeknek itt-ott hasznát is veszi.

Mégis azt hisszük, talán legtöbbet használna, ha a népszerű gazdasági előadások mellett a népiskolák tantervét is átalakítaná a törvényhozás olyképen, hogy a falusi elemi iskolákban az alapvető gazdasági ismeretek tanítására nagyobb gondot fordítanának. A felsőbb elemi osztályokban pedig már csaknem kizárólag elméleti és

TÁRCA.

A „Lawn Tennis“.

— Irta: Dominusz Ede. —

A labdajáték oly régi eredetű, mint az emberi művelődés története. Mintegy varázslatra tűnik fel előttem az ókori görög élet; a tenger fővényes partján, vagy virágos rét közepén megpillantok egy Nausikát, ki társnőivel labdázik. Még a vénülő Anakreon is fájdalommal gondol ifjúkori szerelmére, ki erélyesen követelte tőle, hogy a „tarka vászonnal feleipőzőt“ kisasszonyt a labdajátékkal mulattassa.

A klasszikus görögök a labdajátékok egész sorozatát megtanulták, melyeknek titkaiba a görög műveltség lassanként a rómaiakat is bevezette és különféle ókori nemzeti játékokkal tarkította azokat. Ezen játékok később az egész kontinensen elterjedtek.

A régi világ összedől, de a labdajáték ennek romjain is fentartotta magát, sőt a középkor vége felé már alapul szolgált egy magasabb művészi labdajátékhoz, mely különösen Francia és Olaszországban kezdett divatozni; ebben megtaláljuk a lawn tennis prototipusát is.

Ezt a nevet Angliában nyerte, de már jóval azelőtt Franciaországban az ugynevezett „jeu de

longue paume“ majd későbbi fejlődésében „courte paume“ (királyi játék közben) a középkor legkedveltebb játékaik voltak, részint a szabadban, részint zárt teremben. (A francia forradalomban labdajátékszínház).

Franciaországban és Angliában az udvari kastélyokban, a nemesek váraiban és a nagyobb városokban ezen játékokat közkedveltséggel karolták fel.

A 16. század elején a szomszédos kisebb német államokban is elterjedtek, majd a harminc éves háború miatt szüneteltek, mivel ez a magasabb szellemi műveltség fejlődésének is sokáig útját szegte.

Franciaországban XVI. Lajos koráig még fentartotta magát az ezen célra épült játéktérmekekben, azután mindinkább veszített népszerűségéből, végül teljesen megszűnt a „paume“ labdajáték, melyért egész Páris rajongott. A 114 labdaház körül (1657-ben már csak ennyi volt a városban) kitűnt a híres versaillesi labda épület, hol 1789-ben a legelőkelőbb francia nemesek lefejeztettek és ezzel a francia uralom hajdani fénykora egészen elhomályosult.

Angliában a poume játék tennis név alatt a 14. században jött szokásba. Az elnevezést csak hosszú és vitás tonácskozások után fogadták el s kezdetben csak harminc-nyolcvan játéktérme-

ben gyakorolták, később azonban Angliában találta meg igazi hazáját.

Lassanként elhagyják a zárt helyiségeket és szabad ég alatt kultiválják, innét nyerte azután a labdajáték a „lawn tennis“ elnevezést.

Az angolok a világot egy igazi sport játékkal ajándékozták meg, mely bonyodalma dacára is kivételben eléggé összhangzó, leleményes, megköti a figyelmet és az érdeklődést, nem fárasztó, tul megerőltetést nem igényel, a fiatalok által könnyen hozzá férhető, szóval a »lawn tennis« egészséges és mulattató sportjáték.

A helyét már távolról felismerhetjük fehér, négyyszögű vonalairól, melyeknek közepén egy háló van kifeszítve.

Mindenütt látható; árnyékos selyem lugasok mellett, zöld gyeppel környezett tisztáson, vagy sima aszfalton, akár a jég és hótól környezett magas hegységek völgyeiben, akár a forró India óriási pálmáinak árnyékában.

Az igazi lawn tennis játékos dacol a természet akadályával; mindenütt fel tudja állítani azt a pár méternyi hálót és ki tudja szabni azokat a négyyszögű fehér vonalakat, melyek e sport játék legfőbb titkait rejtik.

A fehér egyenszög 24 méter kiterjedéssel képezi a harctér. Minden egyes labda, mely a jelzett vonal határán kívül esik a földre, az

gyakorlati gazdasági dolgokat kellene tanítani. Ezenfelül pedig a gazdasági termények értékesítésére szolgáló szövetkezetek alapítása által kellene a földműves nép gazdálkodási ösztönét felkelteni.

Máris történtek érdekes kísérletek, melyek nagyrészt sikerültek is. Sok tejszövetkezet, egyes vármegyékben több tojákszövetkezet alakult, amelyek jó sikerrel működnek s az a köztapasztalat, hogy ezeknek legjobb hasznát a kevészezzel gazdálkodó parasztság veszi.

Az apró, községi közraktárszövetkezetek talán még népszerűbbek lehetnének s a parasztság számára emelkedésére nagyobb hatással volnának.

Vajha az a szakadatlan és buzgó munka, mely a magyar földműves nép kellő kioktatása- és felvilágosítására irányul a kormány és a legelőkelőbb gazdatiszadságon részéről, meghozhatná az óhajtott sikert s a kultúra befogadására sok heves kvalitással megáldott népünket gazdálkodás tekintetében is egyéb művelt népek színvonalára emelné.

A zalaegerszegi ág. evang. missiókör.

A zalaegerszegi ág. hitv. evang. missiókör már régebben buzgókodnak azon, hogy Zalaegerszegen lelkészi állást szervezzenek s templomot építsenek. Lányi Kálmán, kir. főmérnök, főkegyház felügyelő az ügy érdekében folytonos akeióban tartja a főkegyház tagjait s a missiókör megalakítása céljából az alábbi körlevelet és meghívót bocsátotta ki.

„A dunántúli ág. hitv. evang. egyház kerület 1901 évi július 31-én és augusztus 1-én Győrött tartott rendes évi közgyűlésén tárgyalatott azon ránk nézve oly fontos kérdés, hogy Alsólendván, Zalaegerszegen és Csáktornyan egy-egy missióközpont szerveztessék, s ezen helyeken missiói lelkészi állások állíttassanak fel.

Az alsólendvai missióhoz csatlakozhat érdekeltek f. évi május hó 29-én megtartott értekezletükben az egyházkerület kiküldöttei előtt kötelező nyilatkozatot tettek arra nézve, hogy egy missiói lelkészi állás szervezéséhez megkivántató hozzájárulást előállítani képesek és készek. Annál kívánatosabbnak tűnik tehát, hogy a zalaegerszegi missió körbe vonható hívek ezen érdekműködésben felbuzduljanak, az eszmét felkarolják s erkölcsi és anyagi áldozatkészségükkel tegyék lehetővé Zalaegerszegen, mint nevezetes közigazgatási és társadalmi ponton, a missió lelkészi állás létrehozását.

A zalaegerszegi missió körbe a következő községek bevonását tartanám lehetségesnek u. m. Barabásszeg, Bollahida, Felsőrajk, Kustánszeg, Petrikeresztur, Zalaszentmihály, Boczföld, Nagylengyel, Besenyő, Kislengyel, Ságod, Kaszaháza, Zalaszentiván, Egervár stb.

semmi azaz (magyarul) nulla. A háló az egész területet két egyenlő részre osztja s mind a két oldalán egy-egy játékos foglal állást. A háló egyúttal akadályt is képez, melyen a labdának keresztül kell repülnie. Régebbi időkben a háló sokkal magasabbra volt állítva, míg a játékosoknak egymás iránti kölcsönös figyelme azt a lehető legalacsonyabbra szabta s ez főleg a női partnerek miatt indokolt is.

A minimális magasság véglegesen a talajtól számított 0.91 meter azaz 9.1 deciméterben állapított meg, a karók pedig, melyekre a háló erősítve van, 16 centiméterrel magasabbak lehetnek.

Lássuk most az ütések esélyeit és ha úgy tetszik kedves olvasóm, élvezzünk egy partiet. Játsszanak A. és B.

A. balkezebe vesz két-három labdát, elhelyezkedik az alapvonal jobb oldalán, balkezeit vízszintesen tartva felüt egy labdát és azt ellenfelének mozdulatait kutatva, határozott, de nem erős ütéssel átlöki a hálón a kiszögellő vonalon át ellenfelének B.-nek küzdtere felé.

B. várja, míg a gummi labda a földről felugrik s vissza üti a hálón keresztül.

Most A. hirtelen felfogja a vissza dobott labdát és tour retour újra átlöki B.-nek, az ellenfél mezejének figyelmen kívül hagyott helyére.

A missiói lelkészi állás fenntartásához a missióköri híveknek a lelkész lakásán kívül legalább évi 400 koronával kellene hozzájárulniok.

Hogy ezen érdekműködésben a kívánt további lépéseket siker reményével megtehessem, testvéri szeretettel fordulok (Cimedhez), hogy velem mielőbb tudatni sziveskedjék, vajjon a missiói kör szervezését a maga részéről kívánatosnak tartja-e s ha igen, a bevont tervezett községek közül melyiket tartaná elejtendőnek, illetve a megnevezett községeken kívül melyeket vél felveendőnek? Egyúttal arra is kérem, hogy velem a megnevezett községekben lakó befolyásosabb ág. hitv. hívek neveit közölni sziveskedjék, azon célból, hogy egy megtartandó gyűlésre mindezeket Zalaegerszegré meghívhasam.

A gyűlés augusztus 20-án lesz a kereskedelmi iskola egyik tantermében.

Meghívó. A zalaegerszegi ág. hitv. evang. missiókör megalakítása tárgyában f. évi augusztus hó 20-án »Szent István napján« Zalaegerszegen a kereskedelmi iskola termében gyűlést tartunk, melyre Uraságotat tisztelettel meghívjuk.

A gyűlést megelőzőleg istentisztelet fog tartatni, (kezdeté d. e. 10 órakor) melyen az egyházi szónoklatot nagytiszteletű Vargha Gyula ev. esperes úr fogja megtartani.

Mindazok, akik meghívót nem kaptak, de arra igényt tartanak, tekintsek magukat ezen közlés által meghívottaknak s a szent cél érdekében tartandó tanácskozáson sziveskedjenek megjelenni.

Lányi

főkegyház felügyelő.

Füüdőlevél.

Karlsbad, 1902. július 25.

A „Fremden-Hospital“-al szomszédos „Imperial“ szálló kerthelyiségében minden második este ugyancsak nagy hallgatóság előtt játszik a zalaegerszegi cigánybanda Horváth Jóska vezetésével.

Oka a nagy látogatottságnak egyrészt a kíváncsiság; a világ minden részéről egybegyűlt füüdővendégek megbámulják azt az előttük megfoghatatlan dolgot, hogy hangjegy és ütemezés nélkül tíz ember öszhangban muzsikál. Jóska tizedmagával ugyancsak fáradhatatlanul huzza s nem fárad ki, mint itthon szokott. Falrengető taps a jutalmuk a közönség részéről minden darab eljátszása után. A szállodás pedig egy-egy délutánt 40—40 frtjával fizet. Egy másik hotelben pedig 70 forintjával fizetik őket.

A másik oka a mindenkori telt háznak az, hogy az Imperial-szálló tulajdonosa ugyancsak ért a hatásos reklam csináláshoz. Nemesak hogy mind a tíz magyar hangászt honvéd egyenruhába (csákóval), a bluzon ezüst lanttal (a,

B. már várja a lehulló labdát, hogy azt vissza üthesse, még mielőtt a talajt elérné, de siker nélkül és így az első játékot A. vagyis a jobb oldal nyerte meg, tehát 15-öt azaz angol udvariassággal „Fifteen love“-t mond be ellenfelének B.-nek terhére.

Régi szokás ugyanis, hogy minden nyert játék 15 pontot számol az ellenfelének, mely a következő partie sikeres vagy sikertelen eredménye szerint mindig tizenötöt több vagy kevesebb lesz.

Most a játékosok helyet cserélnek, A. a bal, B. a jobb oldalra kerül. A. kezdi, mivel ő a nyertes fél. Bumm! A labda megakad a hálóban; az állás jó, de az ütés alacsonyán történt tehát egy hiba s dob újra, — a második labda szabályosan repül, de a háló szélét surolta; „Let“ kiáltja B. a labda nem érvényes, kérek még egyet, helyes! Maradjon most nyugodtan a helyén, mert vissza küldöm s egy hatalmas ütéssel a labda visszaesik A. mellé. „Hareképtelenné tettem!“ — kiáltja B. örömmel. Most én győztem és 30-at mond be A.-nak rovására.

Hátra van még hat játék. Minden játékmenetben három-háromszori dobás van.

És ha egy született angol az ő elmaradhatatlan monoklijával és kis pipájával lekötve érdeklődésünket elkezdi amugy istenigazában

primásnak külön 3 sáv a mellén) öltöztette és a kiszolgáló pineér leányokat bokorugró s nemzeti színű szalaggal gazdagon díszített kurtaujjas viseletbe bújatta (a frájeinoknak nem jól fest a paraszt gunya) s nem csak a tíz cigányt, a 6 pineérleánnyal együtt, lefényképezte s valamennyi kirakatban szemünkbe ötlenek a nagy képek, hanem a megelőző reggeleken újra meg újra kiragasztatja nagy hangzású öles falragaszait:

»Café u. Restaurant Imperial Elisabethy Jeden Sonntag, Dienstag, Donnerstag und Samstag von 7 bis 9 Uhr Abends Zigeuner Konzert der Magneten Kapelle Joska Horváth«.

Cigányaink egyébként más napokon több elsőrangú szállóban is játszanak s a jövő héten Marienbadba rándulnak át.

— Keresnek-e sok pénzt Jóska? kérdeztem egyik napon a primást.

— Meglehetősen keresünk tekintetes Uram, a feleségeinknek is szépecskén küldözgetünk haza; de azért jobban metelne. (Persze, cigány-nak soha sem elegendő!)

Nagy a panaszuk, hogy »tányérozni« nem szabad. Főleg elégedetlenek azonban az egy hónapig itt időzött perza sahhal, ki bárha csak a lakásért 36 ezer forintot hagyott itt és a reggelit felszolgáló pineernő minden reggel kapott a felséges urtól néhány 20 koronás aranyat trinkgeldnek; de az ő muzsikálásukat, melylyel nála tisztelegtek, mert ő felsége a többi (katonai) zenével együtt hivatalos aktusnak tekintette azt — egy fityinggel sem honorálta.

* * *

Tán sokat is irtam a mi egerszegi cigányainkról. Ám megérdemlik; mert füllbemésző zenéjükkel, valamint elegáns megjelenésükkel és cigánynál szokatlan diszkrét viselkedésükkel jó véleményt alkotnak azoknál, kik a magyart csak a szép nótáért szeretik vagy ismerik.

Békési Elek.

A pozsonyi elektrotechnikus szakiskola.

Pozsonyban laboratóriummal és tanműhelylyel összekötött elektrotechnikai szakiskola létesült, amelynek célját és rendeltetését a következőkben adjuk.

Ezen iparhatósági felügyelet alatt álló szakiskola ugy elméletileg, mint gyakorlatilag oly növendékeket képez ki, akik az elektrotechnikai pályát választották hivatásul és így mint művezetők, vagy szakberendezések önálló vezetőiként, elektrotechnikai intézetek és hasonlók gyárak és telepek intézőiként, ugyanilyenek utazói gyanánt, vagy végül mint gyári hivatalnokok szándékoznak működni.

Ezt a célt elméleti és gyakorlati tanrendszer

játszani, akkor az a patent „voude“ féle labdaverő csodákat művel.

Rövid pillantás a játék menetére, rögtön meggyőzi a szemléltől arról, hogy a legapróbb formai dolgok is legnagyobb figyelmet követelnek; így például a játék eredménye szoros összefüggésben áll az álló helyekkel; a játék súlypontja a hálón s az alap vonalakon nyugszik.

A labdának a hálón túl kell esnie és nem szabad, hogy az alapvonalakon túl érintse a talajt.

A játékosok attól a perctől kezdve, midőn az első labda vissza lett ütve, helyüket a határvonalakon belül tetszés szerint változtathatják, a játékos feleknek érdekében áll, hogy a visszaütött labdát kiki a saját mezején meg ne tartsa, hanem azt ismételtén, akár a leesés előtt, akár pedig a földre történt leesés után a hálón keresztül újra visszaüsse. Egyúttal törekedniök kell az ellenfeleknek arra is, hogy a labda visszaütése által oly nehézségeket okozzanak egymásnak, melyek nehezen győzhetőek le, tehát könnyen hibát okozhatnak.

Az ütés sikere tehát a támadás és a védelem-től egyformán függ.

Minden játékosnak lehet valami gyöngéje, melyet fel kell ismerni és ki kell használni, ez a játék művészete. A nélkül, hogy saját védel-

han borítja be a befújtott részeket és ezért ennek alkalmazása gazdaságosabb is.*)

Mikor három év előtt a lisztharmat oly óriási mértékben lépett fel hazánkban, ez a per mentette meg több ezer hold termését az elpusztulástól és azért fordulhat a szőlőtermelő közönség most is teljes bizalommal a rézkénpor használatához.

A lisztharmat elleni feltétlen hatékonysága mellett megvan a rézkénporok az előnye is, hogy a firtók mint a hajtások érését lényegesen előmozdítja, a mi főleg az idén, mikor a szőlő vegetációja, a kedvezőtlen, hideg idő folytán annyira elmaradt, igen nagy fontossága.

A ki tehát termését a lisztharmat kártételétől meg akarja óvni, a mellett pedig annak gyorsabb tenyésztését is akarja biztosítani, az használja fel most a legalkalmasabb időt szőlőjének rézkénporozására, és kiadása elérhető haszon által sokszorosan meg fog térülni.

Az ipari gazdaságok jelentősége. Társadalmi és közgazdasági viszonyainknak jelentékeny átalakulása s az ezzel kapcsolatosan fokozódó igények mindinkább szükségessé és indokolttá teszik a gazdálkodási üzemszervek megváltoztatását. S ha vizsgáljuk a hazai mezőgazdasági üzemszerveket, tényleg constatálhatjuk is, hogy a multhoz képest e változás óriási mérvet öltött. Az ősapáinktól reánk maradt háromnyomásos rendszert, mely az ugar, az őszi és tavaszi gabona felváltásában nyilvánult, követi a rendszeres istállótrágyát és műtrágyát alkalmazó s a talajművelés okszerű követelményeihez ragaszkodó váltógazdaság, majd a csak most elmúlt évszázad utolsó két tizedében mindjobban szaporodik ama gazdaságok száma, melyek gazdasági mellékparágakat pl. szeszfeldét, cukorgyártást, keményítő gyártást, malomipart, olajütést stb. folytatnak közvetlenül, avagy közvetve.

S így van ez helyén. Mert az ipari gazdaságok nemcsak a növénytermelés, hanem az állattartás irányát is lényegesen befolyásolják. Jelentőségük ugyanis abban áll, hogy alkalmas adnak bizonyos terményeknek, pl. burgonyának, répának biztos értékesítésére; a mellékesen nyert hulladékok pedig igen értékes takarmányt szolgáltatva, lehetővé teszik az állattartás fejlesztését és a trágyatermelés fokozását. Minthogy továbbá az ipari gazdaságokból főként csak a légkörből származó anyagok vétetnek ki, pl. szeszből, cukorból, zsírból stb. az ipari gazdaság egyúttal a talajfertőtlenítésére és fokozására is feleltet alkalmas.

Nem szabad azonban figyelmen kívül hagyni azon körülményt, hogy az ipari gazdaságok jövedelmező kezelése első sorban kiváló szakértelemet, másodsorban jelentékeny tőkét igényel egyrészt a nagyobb munkaszükség, másrészt a föld intenzívebb megművelésével járó szükségletek beszerzése által (pl. jobb földművelőgépek és eszközök, műtrágyák stb.). De ott, ahol e két tényező, t. i. a szakértelem és a tőke rendelkezésre áll, biztosak lehetünk az iránt is, hogy az ipari gazdaságnak nemcsak nyers jövedelme, de tiszta jövedelme is feltétlenül emelkedni fog.

Piaci árak a legutolsó hetivásáron 50 kilogrammonként.

	minőség szerint	Kor.-tól	Kor.-ig
búza		—	8.—
rozs		—	7.—
árpa		—	6.50
zab		—	7.—
lóher		—	—
tengeri		—	6.—
bükköny		—	—
hajdina		—	—
fehérbab		—	—
tarkabab		—	—
burgonya		—	2.50

*) A rézkénport kizárólagossági joggal a „Magyar Mezőgazdák Szövetkezete“ (Budapest, V. Alkotmány-u. 31.) és annak vidéki megbízottjai hozzák forgalomba. Egy kat. hold egyszeri porozásához 6-8 kg. rézkénpor szükséges. Erősen inficziált szőlőkben ajánlatos 8 nap múlva a porozást megismételni.

Foulard-selyem 60 krajeártól 3 frt 65 krajeártig méterenkénti blazokra és ruhákra, valamint »Henneberg-selyem« fekete, fehér és színes 60 krajeártól 14 frt 65 krajeártig méterenként mindenkinél bérmentve és vámmentesen házhöz szállítva. Minták postafordultával. Schveizba a levelekre kétszeres bélyeg ragasztandó. G. Henneberg es. és kir. udvari selyemgyáros Zürichben.

Nyílt-tér.*

A bőr ápolásához.

A naponként előforduló hamisítások miatt szükséges a védőjegy valódiságára ügyelni; a Berger-féle orvosi és higiéniai szappanokra nyomott védőjegyek meg kell lenni minden papíron, melybe takarva vannak, továbbá a használati utasításon. Óvakodjunk az utánzatoktól, mert csupán a valódi, 30 év óta forgalomban lévő Berger-féle szappanoknak, melyeknek G. Hell & Cie a készítőjük, van meg az igazi hatásuk. Minden Berger-féle szappanon rajta van az itt látható védjegy. Kapható minden gyógyszerárban.

Legjobb

!műfogak, fogsorok!

Scharpf Jenő fogtechnikus augusztus hó 7-étől rövid ideig működik Zalaegerszegen az „Arany Bárány“ szállodában.

Évenkénti előállítás 39 millió szelencze.

NESTLE
gyermekliszt
Tejtes táplálék
csecsemők és gyomorbetegék számára
legjobb havasi tejet tartalmaz.
Naponkénti tejfogyasztás 184000 liter.

*E rovatban közlöttékért felelősséget nem vállal a szerk.

KRONDORF A LEGJOBB
NYÁLKAOLDÓ GYÓGYVIZ.

Felelős szerkesztő: dr. Csák Károly.

Társszerkesztő és kiadó: Udvardy Ignác.

A szőlő
OIDIUM
betegsége ellen

a legjobb szer a

DR. ASCHENBRANDT-féle

RÉZKÉNPOR.

Leszállított ára Budapesten:

50 kilogrammos zsákokban a kilogramm 46 fillér;

10 és 5 kilogrammos zsákokban a kilogramm 50 fillér.

Használata olcsóbb, mert kevesebb kell belőle; biztosabb, mert a lombhoz tapad, a szél le nem fujja; ajánlatosabb — mert a mustot nem bűdösíti — mint a tiszta kénpor vagy kénmáj.

A szőlő érését sietteti, a termés minőségét javítja.

Ott, ahol eddig a peronospora nem jelentkezett még az idén, ott a rézkénpor egyúttal a peronospora ellen is mentesíti a szőlőt s így a **harmadik permetezés elmaradhat.** Ez pedig lényeges költségmegtakarítás.

Számos magyar gazda bizonyítványa kívánatra megküldetik.

Megrendeléseket elfogad a

„Magyar Mezőgazdák Szövetkezete“
Budapest, V., Alkotmány-utca 31. szám.

Megrendeléseket elfogadnak a vidéki megbízottak is.

A por kapható: Miklós János-nál Zalaegerszeg, Békefi Elek-nél Zala-koppány, Balogh Gyulá-nál Bal.-Henyé.

Árlejtési hirdetmény.

A zalaegerszegi magyar kir. állami felsőkereskedelmi iskola tantermeinek fűtéséhez az 1902|3-ik iskola évben szükséges

husz öl első minőségű bükkfa (hasábfa)

szállítása ügyében a zárt írásbeli ajánlatok alulirothoz

1902. évi augusztus hó 28-án délelőtt 10 óráig

beadandók. A később érkezett ajánlatok nem jönnek figyelembe. A zárt ajánlat borítékjára „Ajánlat faszállítás tárgyában“ — irandó.

Zalaegerszeg, 1902. július 17-én.

Udvardy Ignác sk.,

áll. felsőkereskedelmi iskolai igazgató.

ad. 6413/tkv. 1902.

Árverési hirdetményi kivonat.

A zalaegerszegi kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a *Zalamegyei központi takarékpénztár* végrehajtónak *Kiss József és neje Bogár Luiza* elleni végrehajtási ügyében *Hetény Izabella* férjezett *Skribanek Béláné* utóajánlata folytán a zalaegerszegi kir. törvényszék területén lévő, a kökényesmindszenti 80 sz. tjkvben a 164. hrsz. alatt felvett végrehajtást szenvedettek tulajdonát képező ingatlanra 774 korona kikiáltási árban az újabb árverés elrendeltetik és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az **1902. évi augusztus hó 30-ik napjának délután 3 órakor Döbréten** a község házában megartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul eladatni nem fog.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át, vagyis 74 korona 40 fillért készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-c. 48. §-a alatt jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt I. M. rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. LX. t.-c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság. Zalaegerszegen, 1902. évi július hó 23-án.

Rutich, kir. tszéki bíró.

Bérbeadó üzlethelyiség.

Az özv. Unger Domokosné-féle házban egy

bolthelyiség,

melyben jelenleg **Unger Antal** könyvnyomdája van, az 1902. évi november 1-től kezdődőleg

kiadó.

Bővebb felvilágosítás **dr. Grünwald Samu** zalaegerszegi ügyvédnél nyerhető.

ad. 4668/tkv. 1902. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A zalaegerszegi kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy *Comin Julia* végrehajtónak *Magyar Károly* végrehajtást szenvedő elleni 300 korona tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a zalaegerszegi kir. törvényszék területén lévő, a hetési 616. számú tjkvben felvett következő ingatlanokból öreg *Magyar Károly* $\frac{1}{16}$ -od részbeni jutalékára és pedig 7 hrsz. jutalékára 113 korona, 1390 hrsz. jutalékára 81 korona; II. hetési 351 sz. tjkvben 1655 sz. alattiból ugyanőt $\frac{1}{84}$ részben illető jutalékára 5 korona; III. a hetési 702 sz. tjkvben felvett ingatlanokból ugyanannak $\frac{1}{16}$ részbeni jutalékára és pedig 524 hrsz. alatt 26 korona, 1437 hrsz. alatt 71 korona, 1906 hrsz. alatt 51 korona, 2108 hrsz. alatt 16 korona; IV. a pölöskei 358 sz. tjkvben felvett ingatlanokból ugyanannak $\frac{1}{16}$ részbeni jutalékára és pedig 1223. hrsz. alatt 292 korona, 1227 hrsz. alatt 160 korona; V. a bucsai 73 sz. tjkvben 554 hrsz. alattiból ugyanannak $\frac{1}{8}$ részére 208 korona; VI. a nemesapáti 660 sz. tjkvben felvett ingatlanokból ugyanannak $\frac{1}{8}$ részbeni jutalékára és pedig 4102 hrsz. alatt 55 korona, 4441 hrsz. alatt 27 korona, 4596 hrsz. alatt 65 korona kikiáltási árban az árverés elrendeltetik és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az **1902. évi augusztus**

28. napján délelőtt 10 órakor Hetésben, ugyanaznap d. u. 3 órakor **Pölösken,** 1902. évi **augusztus hó 29 napján d. e 10 órakor Nemesapátiban,** ugyanaznap d. u. 3 órakor **Bucsán** a község házában megartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is el fognak adatni.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át, vagyis 11 K 30 f, 8 K 10 f, 50 f, 2 K 60 f, 7 K 10 f, 5 K 10 f, 1 K 60 f, 29 K 20 f, 1 K, 20 K 80 f, 5 K 50 f, 2 K 70 f, 6 K 50 f-t készpénzben, vagy

az 1881. LX. t.-c. 48. §-a alatt jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi nov. hó 1-én 3333. sz. a. kelt I. M. rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. LX. t.-c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság. Zalaegerszegen, 1902. évi május 5-én.

Rutich, kir. tszéki bíró.

FÜRST SAMU

ZALAEAGERSZEGEN, KAZINCZY-TÉR, ○○○○○○○○○○

ajánlja a nagyérdemű közönség b. figyelmébe és szíves támogatásába

f é r f i - s z a b ó

üzletét

és kész férfi ruhák raktárát

Mc Cormick Harvesting Machine-Company.
(Chicagói aratógépgyár.)

GRAND PRIX.

P Á R I S 1900-ban.

Kévektő aratógép, Fűkaszalógép, Készörükészülék, „Daisy“ marokrakó aratógép, Szénagyűjtő gereblye és Kévektőfonal gyártmányai.

Ne vásároljon, míg gépeinket nem látta s árainkat nem kérdezte. Olcsó tartalékreszek óriási raktára. Tessék mintakönyvet kérni!

WILLIAM J. STILLMAN
igazgató.

Évi termelés:
362000 gép.

BUDAPEST,
V. kerület, Váci-út 30. szám.

ALFA SEPARATOR

RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Tejgazdasági Gépgyár

BUDAPEST,

V., Bathory-utca 4.

GYÁRTELEP:

Petneházy-utca 8-10.

Szállít: **mindennemű tejgazdasági gépeket és eszközöket.**

**Tejszövetkezetek és tejfeldolgozó telepek be-
rendezése.**

Tejgazdasági telepek ujjaszervezése.

Díjtalan tanácsadás minden tejgazdasági kérdésben.

Alfa Separatoraink eddig több mint 550 első díjjal lettek kitüntetve.
Évi gyártás körülbelül 47.000 darab.

Brázay-féle

sósorszesz

nélkülözhetlen háziszter.

== Kapható mindenütt. ==

Kályharaktár.

Van szerencsém a nagyérdemű közönségnek és a magas arisztokráciának becses tudomására hozni, hogy itt **Zalaegerszegen**, Ujváros-utcában 31. és 33. számú saját házhelyiségemben levő

dísz- és mükályha készítő telepem és raktáromon

minden, a mai kor és divat kívánalmainak teljesen megfelelő s választékos készletben levő **dísz- és mükályhák**, úgy a legújabb „**Secession**“ és „**Empirie**“ rendszerű, díszes kiállítású **kályhám**, valamint **építészeti díszítményeim** vannak és a szilárdságért kezeskedve, azokat a legjutányosabb árban kiszolgálhatom.

S mivel minden törekvésem oda fog irányulni, hogy a szíves megrendeléseknél mind pontosság, mind ipartárgyaim kifogástalan minőségbeni kiszolgálásával magamnak a megelégedésteljes bizalmat minél jobban megnyerhessem: tisztelettel megjegyzem még azt is, hogy üzlettelepem szintén az egyszerű s ugynevezett «Szemes» kályhák is díszes és szilárd kiállításban és a lehető legolcsóbb árakban kaphatók.

Ezeknél fogva a szíves megrendeléseket várva, becses pártolást kérek, s kiváló tisztelettel

Németh Gábor,
agyagdísz- és mükályha készítő.

Lakik Zalaegerszegen, Ujváros-utca 31.,
33. szám alatt.

(Az 1896-iki ezredéves országos kiállításon kitüntetve.)

KADÁRMŰHELY SOPRONBAN

12 munkásra, villamos világítás berendezéssel, szalag-fűrészes villamos-erőre; ezen iparüzlet 25 év óta áll fenn és előkelő vevő összeköttetései vannak, haláleset következtében azonnal bérbeadó, esetleg az egész telep 1597 □ öl terjedelemben, díszes lakházzal együtt eladó. Bővebb adatokkal szolgál Nagy József borkereskedő Sopronban.

Egyedül valódi angol

BALZSAM Thierry A. gyógyszerésztől

közegészségügyileg megvizsgálva és jóváhagyva.

Az üvegek felszerelése a kereskedelmi törvények védjegyjoltalma alatt áll.

Allein echter Balsam
aus der Schulzengel-Apothek
des
A. Thierry in Pregrada
bei Rohitsch-Sauerbrunn.

Ezen balsam belsőleg és külsőleg használható.

1. A tüdőnek és mellnek összes betegségeinél elérhetetlen gyógyszernek bizonyult, megszünteti a katarrhust és köpetkiválást, a fájdalmas köhögésnek elejét veszi, sőt még régebbi betegségeket is gyógyít. 2. Kitűnő hatással van torokgyulladásnál, rekedtségnél és a torok összes betegségeinél. 3. Alaposan kiűrtja a hideglelést. 4. Meglehető gyorsan gyógyít gyomorgöröcsöt, kólikát és szakgatásokat. 5. Jótékony hashajtó és vértisztító, tisztítja a veséket, megszünteti a hypocondriát és melancholiát és előmozdítja az étvágyat és emésztést. 6. Kitűnő hatása van fogfájásnál, lyukas fogaknál, szájpneumóniánál, továbbá minden fog- és szájbetegségnél és megszünteti a felbőfögést, valamint a száj és gyomor rossz szagát. 7. Külsőleg csodás gyógyszer minden sebre, úgymint hópörsenés, sipoly, szemölcs, égési seb, fagyott testrészt, rüh, kosz és kiütések, megszünteti továbbá a főfájást, zugást, szakgatást, köszvényt, fülfájást stb. **Tessék mindig vigyázni a zöld apaca-védjegyre, mint fent látható! Hamisításoktól legjobb óvszer egyenesen a gyárból eredeti kartonokban bérmentve az osztrák-magyar monarchia minden postállomására 12 kicsi vagy 6 dupla üveget 4 koronáért hozatni. Bosznia és Herzegovinába 4 korona 60 fillér. Kevesebb nem küldetik. Szétküldés csak az összeg előzetes utalványozása vagy lefizetése mellett.**

Miért szenved?

mikor önnek a biztos gyógyulásra a **legrégebbi sebeknél** is kilátása van és majdnem mindig elkerülhetni a fájdalmas operációt vagy amputációt, ha

Thierry A. gyógyszerész egyedül valódi

centifolia-kenőcsét

használja, mely a sebek gyógyításában rendkívül jó hatással van, a fájdalmak enyhítésében pedig elérhetetlen. Valódi centifolia-kenőcs használata: a gyermekgyógyászat mellbajainál, a tejelválasztás akadályainál, mellkeményedésnél, vörhenynél, mindenféle régi bajnál, nyílt sebeknél lábakon és csontokon, sebeknél, sós-csúsz, dagadt lábknál, sőt csontszűknél is; ütött, szúrt, lött, vágott és roncsolt sebeknél; az idegen testek kiválasztásánál, mint üveg- és faszilánk, homok, dara, tövis stb.; mindenféle daganat, kinövés, karbunkulus, új képződmények, valamint ráknál, körömdaganatnál, hölyagnál, menéstől kibesédezt lábknál. **Eggett sebek minden nemét, fagyott testrészek, a betegek fekvéstől eredt sebeit, a nyakon támadt daganatot, vér daganatot, fülbajt és a gyermekek sebesedését stb., stb. Szétküldés csak az összeg előzetes beküldése ellenében. 2 tégely csomagolással, postaköltséggel és szállítólevéllel együtt 3 korona 50 fillér. Számtalan elismerő bizonyítvány eredetiben megtekinthető. Mindenkit óvok hamisítványok vételétől és kérem vigyázni, hogy minden tégelyen a cég: „Órangyal-gyógyszertár Thierry (Adolf) Limited Pregrada“ beégetve legyen.**

E két gyógyszerében felülmulhatlan szer sohasem romlik el, ellenben minél régebbi lesz, annál értékesebb és hathatósabb, és sem a meleg, sem pedig a hideg nem árt nekik, így tehát az év bármely szakában küldhető. Majdnem mindig van hatásuk és segítenek, legalább az orvos megérkezéig, természetesen nem szabad hamisítványokat vagy efféle sokszorosan ajánlt hasonló, de hatástalan szereket használni, melyekért csak legfeljebb a pénz dobjuk ki, hanem maradjunk csak e mellett a két régi elismert jó, olesó, megbízható, amellyel teljesen ártatlan, világhírű szerrel, melyeknek minden családnál találhatónak kellene lenni. Ahol a fent ismertetett védjegyekkel valódián kapni nem lehet, tessék egyenesen rendelni és címezni:

Thierry (Adolf) gyógyszerész Limited Órangyal-gyógyszertára, Pregrada Rohitsch Sauerbrunn mellett.

Közp. raktár Budapest: Török J. gyógyszerész, Zágrábban: Mittebach J. gyógyszerész és Bécsben: Brady C. gyógyszerésznél.

Gyomorbetegeknek,

akik meghűlés, gyomortájerhelés, élvezhetlen, nehezen emészthető, túlhűdelem vagy meleg eledel, vagy szabálytalan életmód folytán gyomorbajban, gyomorkatharusban, gyomorégetésben, nehéz emésztésben vagy elnyálkásodásban szenvednek, a rég kipróbált jó hatású **ermész-tési és vértisztító szert** ajánljuk, mely az

Ullrich Hubert-féle

növény bor.

Kitűnő gyogyerejűnek talált növényekből jó borral vegyítve készül, erősíti az ember gyomorszerveit anélkül, hogy gyomorhajtó szer lenne. Eltávolítja a véredények zavarait, tisztítja a vért minden romlott, betegséget előidéző anyagoktól és hathatósan működik az egészséges vérképződésre.

Ezen bornak kellő időben való használata mellett minden jelenség, mint főfájás, felbőfögés, gyomorgégés, melyek idült gyomorbajoknál leggyakrabban előfordulnak, már a kezdetleges használatnál megszűnnek. **Szorulás, kólikafájdalmak, szivverés, álmatlanság ezen növénybor használata mellett gyorsan megszűnnek.**

Halvány, aszott kinézés, vérhiány a legtöbb esetben a hiányos vérképzésnek és májbetegségnek a következményei, amelyeket legbiztosabban gyógyít ez a növény bor, mely fokozza az étvágyat, elősegíti az emésztést, javítja a vérképződést s a betegnek új erőt szerez, amit számos elismerő és köszönő írat igazol.

A **növény bor** üvegenként 3 és 4 koronáért kapható a gyógyszerházakban Zalaegerszegen, továbbá Zalaszentgróth, Vasvár, Körmen, Nova, Pacsa, Keszthely, Sümeg, Jánosháza, Devecser, Kisczell, Mura-szombat, Bellatince, Marczali, Tapoleza, Nagykanizsa, Letenye, Csáktornya, Perlak, Szombathely, Csabrendek, Sárvár, Némethújvár, Szentgothárd, Óriszentpéter, Alsólendva, Múraszerdahely, Komárom, Nemes-vid, Pápa, Nádasd, Vaspör, Szőcs, Baksa, Bak, Pölöske, Zalaszentlászló, Boba, Középbisztrice, Pincze, Páka, Újudvar, Nagyrada, Csákány, Simontornya, Tapsony, Kéthely, Nyírad, Ajka gyógyszerházaiban, illetve fűszerkereskedéseiben, valamint minden nagyobb és kisebb helyen Magyarországon és az egész osztrák-magyar monarchiában a gyógyszerházakban.

Utánzatoktól óvakodni kell

és csak

Ullrich Hubert-féle növ. bor.

kérendő,

A zalaegerszegi gyógyszerházak 3 vagy több palack növény bort eredeti áron szállítanak az ország bármely részébe.